

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 1748

Warszawa, 20 stycznia 2009 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks pracy.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Jana Kaźmierczaka.

(-) Bogdan Bojko; (-) Roman Brodniak; (-) Bożenna Bukiewicz; (-) Marek Cebula; (-) Czesław Czechyra; (-) Alicja Dąbrowska; (-) Ewa Drozd; (-) Artur Gierada; (-) Roman Kaczor; (-) Andrzej Kania; (-) Józef Piotr Klim; (-) Domicela Kopaczewska; (-) Tadeusz Kopeć; (-) Leszek Korzeniowski; (-) Jacek Krupa; (-) Beata Małecka-Libera; (-) Janusz Mikulicz; (-) Tadeusz Naguszewski; (-) Alicja Olechowska; (-) Andrzej Orzechowski; (-) Danuta Pietraszewska; (-) Teresa Piotrowska; (-) Marek Plura; (-) Norbert Raba; (-) Halina Rozpondek; (-) Aleksander Marek Skorupa; (-) Tomasz Smolarz; (-) Grzegorz Sztolcman; (-) Piotr Tomański; (-) Cezary Tomczyk; (-) Krzysztof Tyszkiewicz; (-) Robert Tyszkiewicz; (-) Cezary Urban; (-) Piotr Waśko; (-) Norbert Wojnarowski; (-) Ewa Wolak; (-) Hanna Zdanowska; (-) Anna Zielińska-Głębocka; (-) Wojciech Ziemiak.

USTAWA
z dnia.....2009 r.
o zmianie ustawy - Kodeks pracy

Art. 1.

W ustawie z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm. ¹⁾) art. 209¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 209¹. § 1. Pracodawca jest obowiązany:

- 1) zapewnić środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, zapobiegania i gaszenia pożaru i ewakuacji pracowników,
  - 2) wyznaczyć pracowników do:
    - a) udzielania pierwszej pomocy,
    - b) działań podejmowanych w celu zapobieżenia i gaszenia pożarów,
    - c) ewakuacji pracowników,
  - 3) zapewnić łączność ze służbami zewnętrznymi wyspecjalizowanymi w szczególności w zakresie udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, ratownictwa medycznego oraz ochrony przeciwpożarowej.
- § 2. Działania, o których mowa w § 1, powinny być dostosowane do rodzaju i zakresu prowadzonej działalności, liczby zatrudnionych pracowników i innych osób przebywających na terenie zakładu pracy oraz rodzaju i poziomu występujących zagrożeń.
- § 3. Liczba pracowników, o których mowa w § 1 pkt 2, ich szkolenie oraz wyposażenie powinny uwzględniać wielkość i rodzaj występujących zagrożeń.”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615 oraz z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1627, oraz z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740 i Nr 223, poz. 1460

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 8 Dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy, pracodawca ma obowiązek wyznaczenia przeszkolonego pracownika do czynności związanych z ochroną przeciwpożarową. Przepis dyrektywy ma zostać implementowany nowelizacją ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku - Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

Nowelizacja jest niezbędna tym bardziej, że ze względu na przedstawione Polsce przez Komisję Europejską zarzuty formalne niewłaściwego i niepełnego wdrożenia ww. dyrektywy (Naruszenie nr 2007/2008, znak: SG-Greffe (2007) D/201581).

Jednakże użyte w projektowanym w druku sejmowym 430 przepisie art. 209¹ § 1 punkt 1) litera b) Kodeksu sformułowanie „czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej zgodnie z przepisami o ochronie przeciwpożarowej” w istocie odsyła do art. 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej. Natomiast art. 4 ww. ustawy wraz z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 grudnia 1998 r. w sprawie wymagań w zakresie kwalifikacji zawodowych oraz dotyczących warunków fizycznych i psychicznych osób zatrudnionych w jednostkach ochrony przeciwpożarowej, a także w zakresie kwalifikacji zawodowych osób wykonujących czynności z zakresu ochrony, dokładnie określa zakres kwalifikacji i dodatkowych szkoleń w zakresie specjalistycznej wiedzy z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Odesłanie w nowelizacji Kodeksu pracy do ustawy o ochronie przeciwpożarowej prowadzi do nałożenia niezasadnego i nadmiernego obowiązku na wszystkich przedsiębiorców.

Już obecnie na obowiązkowym szkoleniu z zakresu BHP (podstawa prawna art. 237⁴ Kodeksu pracy) pracownicy są szkoleni z zakresu ochrony przeciwpożarowej. A więc nowe szkolenia z tego zakresu wydają się dodatkowo bezzasadne. Co także istotne, prawo wspólnotowe nie reguluje programu szkoleń, w tym dodatkowych specjalistycznych szkoleń, które musiałby odbyć pracownik wyznaczony do zapobiegania i zwalczania pożarów. Z zarzutów Komisji Europejskiej nie wynika konieczność nałożenia dodatkowego, kosztownego obowiązku na pracodawców działających na wspólnym rynku.

W związku z powyższym proponuje się, aby w art. 209¹ § 1 punkt 1) litera b) ww. ustawy usunąć odniesienie do ustawy o ochronie przeciwpożarowej, poprzez zastąpienie sformułowania: „czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej zgodnie z przepisami o ochronie przeciwpożarowej” sformułowaniem „działania podejmowane w celu zapobieżenia i gaszenia pożarów”.

Zabieg taki zniesie obowiązek posiadania specjalistycznych kwalifikacji z zakresu ochrony przeciwpożarowej narzucony dla wszystkich przedsiębiorców a jednocześnie nie wypaczy sensu nowelizacji Kodeksu pracy pozostawiając istotne (dla Unii Europejskiej) przepisy implementujące dyrektywę 89/391/EWG w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy.

Działanie takie będzie poprawne z punktu widzenia techniki legislacyjnej, będzie zgodne z prawem wspólnotowym i jednocześnie nie będzie tworzyć nieuzasadnionego obowiązku dla przedsiębiorców.

Warszawa, 26 stycznia 2009 r.

BAS-WAL-158/09

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

**Opinia prawna o zgodności poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy –
Kodeks pracy (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Jan Kaźmierczak) z
prawem Unii Europejskiej**

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

I. Przedmiot projektu ustawy

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy przewiduje nowelizację jednego przepisu – art. 209¹.

Art. 209¹ został dodany do Kodeksu pracy ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy (Dz.U. Nr 223, poz. 1460), która – zgodnie z przypisem 1 – m.in. wdraża postanowienia dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz. Urz. WE L 183 z 29.06.1989, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 349; dalej: dyrektywa 89/391/EWG) i wszedł w życie 18 stycznia 2009 r. Przepis art. 209¹ Kodeksu pracy nakłada na pracodawców obowiązki w zakresie zapewnienia środków niezbędnych do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, gaszenia pożaru i ewakuacji pracowników oraz wyznaczenia pracowników do udzielania pierwszej pomocy, wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji pracowników, zapewnienia łączności ze służbami zewnętrznymi wyspecjalizowanymi w zakresie udzielania pierwszej pomocy, ratownictwa medycznego oraz ochrony przeciwpożarowej.

Opiniowany projekt ustawy ma na celu zmniejszenie „nieuzasadnionych i nadmiernych” obowiązków nałożonych na wszystkich przedsiębiorców.

Zmiana w § 1 pkt 1 polega na dodatkowym obciążeniu pracodawcy obowiązkiem zapewnienia środków niezbędnych do zapobiegania pożarom.

Zmiana w § 1 pkt 2 b) i c) polega na rozdzieleniu dotychczasowego przepisu oznaczonego literą b) na dwie odrębne jednostki redakcyjne oznaczone literami b) i c). Ponadto proponuje się zlikwidowanie odesłania do przepisów o ochronie przeciwpożarowej (odesłanie to, zdaniem autorów projektu, jest

interpretowane jako wprowadzenie obowiązku dodatkowych, nadmiernych szkoleń) oraz zastąpienie „czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej” „działaniami podejmowanymi w celu zapobieżenia i gaszenia pożarów”.

Zmiana w § 3 ma charakter redakcyjny.

Ustawa miałaby wejść w życie z dniem ogłoszenia.

II. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Przepis art. 209¹ Kodeksu pracy stanowi implementację dyrektywy 89/391/EWG. Zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 dyrektywy 89/391/EWG, pracodawca powinien:

- przedsięwziąć odpowiednie środki celem zapewnienia pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, możliwości zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników, stosownie do rodzaju prowadzonej działalności i wielkości przedsiębiorstwa lub firmy,
- zapewnić niezbędny kontakt z zewnętrznymi zespołami świadczącymi usługi, w szczególności w odniesieniu do zagadnień pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, pogotowia ratunkowego, czynności ratowniczych i zwalczania pożarów.

Pracodawca powinien desygnować pracowników niezbędnych do zabezpieczenia działalności związanej z udzielaniem pierwszej pomocy, zwalczaniem pożarów i ewakuacją pracowników. Liczba desygnowanych pracowników, ich szkolenie oraz wyposażenie powinny uwzględniać wielkość i rodzaj zagrożeń występujących w przedsiębiorstwie lub zakładzie.

III. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej, a w szczególności z art. 8 ust. 1 i 2 dyrektywy 89/391/EWG.

IV. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 26 stycznia 2009 r.

BAS-WAL-159/09

Pan Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
dotycząca możliwości uznania przedstawionego poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy (przedstawiciel wnioskodawców:
poseł Jan Kaźmierczak) za projekt ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu

Stosownie do art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu, projektem ustawy wykonującym prawo Unii Europejskiej jest projekt ustawy mający na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy przewiduje nowelizację jednego przepisu – art. 209¹.

Art. 209¹ został dodany do Kodeksu pracy ustawą z dnia 21 listopada 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy (Dz.U. Nr 223, poz. 1460), która – zgodnie z przypisem 1 – m.in. wdraża postanowienia dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy (Dz. Urz. WE L 183 z 29.06.1989, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 1, str. 349; dalej: dyrektywa 89/391/EWG) i wszedł w życie 18 stycznia 2009 r. Przepis art. 209¹ Kodeksu pracy nakłada na pracodawców obowiązki w zakresie zapewnienia środków niezbędnych do udzielania pierwszej pomocy w nagłych wypadkach, gaszenia pożaru i ewakuacji pracowników oraz wyznaczenia pracowników do udzielania pierwszej pomocy, wykonywania czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji pracowników, zapewnienia łączności ze służbami zewnętrznymi wyspecjalizowanymi w zakresie udzielania pierwszej pomocy, ratownictwa medycznego oraz ochrony przeciwpożarowej.

Opiniowany projekt ustawy ma na celu zmniejszenie „nieuzasadnionych i nadmiernych” obowiązków nałożonych na wszystkich przedsiębiorców.

Zmiana w § 1 pkt 1 polega na dodatkowym obciążeniu pracodawcy obowiązkiem zapewnienia środków niezbędnych do zapobiegania pożarom.

Zmiana w § 1 pkt 2 b) i c) polega na rozdzieleniu dotychczasowego przepisu oznaczonego literą b) na dwie odrębne jednostki redakcyjne oznaczone literami b) i c). Ponadto proponuje się zlikwidowanie odesłania do przepisów o ochronie przeciwpożarowej (odesłanie to, zdaniem autorów projektu, jest

interpretowane jako wprowadzenie obowiązku dodatkowych, nadmiernych szkoleń) oraz zastąpienie „czynności w zakresie ochrony przeciwpożarowej” „działaniami podejmowanymi w celu zapobieżenia i gaszenia pożarów”.

Zmiana w § 3 ma charakter redakcyjny.

Ponieważ poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy ma na celu dokonanie zmian w przepisie art. 209¹ Kodeksu pracy w zakresie, w jakim przepis ten wykonuje prawo Unii Europejskiej, można uznać projekt za projekt ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a ust. 1 Regulaminu Sejmu.

Opracował: Zespół Prawa Europejskiego i Międzynarodowego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, dnia 3 marca 2009 r.

Jan Kaźmierczak
Poseł na Sejm RP
Przedstawiciel wnioskodawców

BZ-020-139(2)09

Szanowny Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu RP

UZUPEŁNIENIE BRAKÓW UZASADNIENIA PROJEKTU USTAWY

W odpowiedzi na pismo Pana Marszałka z dnia 12 lutego 2009 r., działając jako przedstawiciel wnioskodawców projektu ustawy o zmianie ustawy - Kodeks pracy, uzupełniam uzasadnienie projektu ustawy zgodnie z wymogami określonymi w art. 34 ust. 2 pkt 4,5 i 7 regulaminu Sejmu w ten sposób, że po zdaniu "Działanie takie będzie poprawne z punktu widzenia techniki legislacyjnej, będzie zgodne z prawem wspólnotowym i jednocześnie nie będzie tworzyć nieuzasadnionego obowiązku dla przedsiębiorców" dodaje się zdania:

„Projektowana ustawa pozostaje w zgodności z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej. Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków dla budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego”.

Z poważaniem,

